

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการคลัง

เทศบาลตำบลลำใหม่ จังหวัดยะลา

ในปี 2542 เทศบาลตำบลลำใหม่ได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาล การกึ่งในการให้บริการแก่ประชาชนในด้านต่างๆ มีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นตลอดมา ประกอบกับประชาชนมีความคาดหวังอย่างสูง แต่เทศบาลมีข้อจำกัดด้านศักยภาพในการหารายได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดปัญหาหารายได้ไม่เพียงพอจากรายจ่ายที่ต้องจัดทำภารกิจโครงการต่างๆ ในการให้บริการประชาชน เทศบาลเล็งเห็นว่าข้อจำกัดในการหารายได้เกิดจากข้อมูลการจัดเก็บภาษีล่าสมัย ไม่สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงในเชิงเศรษฐกิจและสังคม และประชาชนในฐานะผู้รับบริการและผู้ชำระภาษียังไม่มีความรู้ความเข้าใจและยังไม่ให้ความร่วมมือในการชำระภาษีเท่าที่ควร

วิถีใหม่

ในปี 2545 เทศบาลตำบลลำใหม่จัดทำโครงการ “การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการคลัง” ซึ่งจะช่วยให้เทศบาลเพิ่มขีดความสามารถในการหารายได้ เพื่อให้ท้องถิ่นมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว และช่วยปรับปรุงข้อมูลฐานข้อมูลภาษีให้ทันสมัย เป็นระบบและสอดคล้องกับความเป็นจริง

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เมืองยะลา

จังหวัด: ยะลา

ประชากร: 919 คน

พื้นที่: 1.18 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
เทศบาลตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. การจัดทำแผนที่ภาษี/ระวางแผนที่ ครอบคลุมพื้นที่เขตเทศบาลตำบลลำใหม่ พื้นที่การดำเนินการ 1.18 ตารางกิโลเมตร โดยมีรายการดำเนินการดังนี้
 - แผนที่ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จำนวน 1 เขต (Zone) 8 เขตย่อย (Block) ทั้งสิ้น 8 แผ่น
 - แผนที่ภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน 1 เขต (Zone) 8 เขตย่อย (Block) ทั้งสิ้น 8 แผ่น
 - ระวางที่ดิน จำนวน 1 เขต (Zone) 8 เขตย่อย (Block) ทั้งสิ้น 8 แผ่น
2. การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน
 - ทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) ครอบคลุมพื้นที่ 1 เขต 8 เขตย่อย มีผู้ขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทั้งสิ้น 312 ราย
 - ทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5) จำนวน 249 ราย โดยแบ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องที่จำนวน 186 ราย ภาษีโรงเรือนและที่ดินจำนวน 74 ราย ภาษีป้ายจำนวน 24 ราย และใบอนุญาตต่างๆ จำนวน 58 ราย

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/ การลงทุน	1. งบประมาณของเทศบาลในการจ้างเหมาบริษัทเอกชนดำเนินการสำรวจข้อมูลและจัดทำแผนที่ภาษี จำนวน 50,000 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. แผนที่ GIS 1 หน่วย 1. คอมพิวเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง (ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีอยู่แล้ว) 2. ซอฟต์แวร์การจัดทำแผนที่ภาษี 1 หน่วย
บุคลากร	1. เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลลำใหม่ ที่ร่วมเก็บข้อมูล และร่วมชี้แจงขอความร่วมมือจากประชาชนจำนวน 3 คน ทำงาน 90 วัน 2. เจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครยะลา เป็นพี่เลี้ยงดำเนินการในระยะเริ่มโครงการและร่วมสำรวจข้อมูลภาคสนาม จำนวน 3 คน ทำงาน 30 วัน 3. เจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชนสำรวจข้อมูลและจัดทำแผนที่ภาษี จำนวน 3 คน ทำงาน 90 วัน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
มกราคม 2544	เขียนโครงการนำเสนอต่อผู้บริหาร	ปลัดเทศบาล
กุมภาพันธ์ 2544	ผู้บริหารนำโครงการเสนอขออนุมัติจากสภาเทศบาลโดยขออนุมัติจ่ายเงินสะสมจำนวน 50,000 บาท เพื่อใช้เป็นงบประมาณในการดำเนินการ	นายกเทศมนตรี
8 กุมภาพันธ์ 2544	เทศบาลเสนอขอความเห็นชอบโครงการต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และได้รับอนุมัติเห็นชอบโครงการ	นายกเทศมนตรี/ ปลัดเทศบาล
1-31 มีนาคม 2544	เตรียมการจัดทำโครงการ	ปลัดเทศบาล/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
1-30 เมษายน 2544	สำรวจข้อมูลภาคสนาม ดำเนินการโดยจ้างเหมาเอกชน โดยสำรวจและตรวจสอบข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบ ผ.ท.1 เป็นเครื่องมือ พร้อมกันนี้เทศบาลได้ส่งหนังสือขอความร่วมมือจากประชาชนเจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครอง พร้อมทั้งสัมภาษณ์และขอข้อมูลเพิ่มเติม	เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลลำใหม่/เจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครยะลา/บริษัทเอกชน
1 มิถุนายน – 31 กรกฎาคม 2544	จ้างเหมาเอกชนจัดทำและปรับปรุงข้อมูลแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน โดยนำข้อมูลภาคสนามมาลงรายละเอียดในแผนที่ภาษี และบันทึกข้อมูลที่ได้จากสำนักงานที่ดินจังหวัดและข้อมูลจากภาคสนามมาจัดทำเป็นทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) และจัดทำทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.5)	เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลลำใหม่/เจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครยะลา/บริษัทเอกชน

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
1-31 สิงหาคม 2544	ปรับปรุงข้อมูล ตรวจสอบผลการดำเนินการและการจัดเก็บข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลลำใหม่/เจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครยะลา/บริษัทเอกชน
กันยายน 2547	สรุปผลการดำเนินโครงการและรายงานผลต่อกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	ปลัดเทศบาล

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

- เทศบาลนครยะลา ส่งเจ้าหน้าที่จำนวน 3 คนเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำและร่วมออกสำรวจข้อมูลภาคสนาม
- บริษัทเอกชน รับจ้างเหมาดำเนินการ

ประเมินผลความสำเร็จ

รายการข้อมูลการจัดเก็บภาษี / ค่าธรรมเนียม	ก่อนมีโครงการ		หลังมีโครงการ			
	ราย	เป็นเงิน (บาท)	ราย	เพิ่ม/ลด (%)	เป็นเงิน (บาท)	เพิ่ม/ลด (%)
1.ภาษีบำรุงท้องที่	51	87,272.50	74	+45	121,718.25	+39.46
2.ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	84	8,296	196	+121	17,268	+108.14
3.ภาษีป้าย	20	24,499.60	24	+20	23,659.60	-3.43
4.ใบอนุญาตต่างๆ	48	20,800	58	+21	31,650	+52.16

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. การสำรวจข้อมูลในเบื้องต้นไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากประชาชน และประชาชนไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของโครงการ	1. ในการสำรวจข้อมูลภาคสนาม เทศบาลตำบลลำใหม่จะจัดเจ้าหน้าที่ตัวแทนของชุมชนและคณะผู้บริหาร เข้าร่วมสำรวจด้วยทุกครั้งเพื่อชี้แจงให้เห็นถึงหลักการเหตุผลและประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ ทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจและให้ความร่วมมือกับเทศบาลเป็นอย่างดี
2. เทศบาลขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการปฏิบัติงาน	2. จัดจ้างภาคเอกชนที่มีความชำนาญมาเป็นผู้ปฏิบัติงาน และให้เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเข้าร่วมปฏิบัติงาน เพื่อเรียนรู้ให้เกิดความชำนาญเพื่อที่ดำเนินการด้วยตนเองต่อไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ความตั้งใจจริงของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนที่เกี่ยวข้อง ที่พยายามแก้ไขปัญหาด้วยการลงพื้นที่ชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน จนกระทั่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี
2. เทศบาลมีขนาดเล็ก ที่ดินและโรงเรียนล้วนมีเอกสารสิทธิ์ มีพิกัด จำนวนเนื้อที่ชัดเจนทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่าย ถูกต้องและครบถ้วน
3. การได้รับความร่วมมือจากเทศบาลนครยะลาเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินการในระยะแรก ทำให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัว

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

ปัจจุบันเทศบาลตำบลลำใหม่มีการปรับปรุงข้อมูลระบบทุกเดือน เพื่อให้ฐานข้อมูลทันสมัยและสอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติจริงประมาณ แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบก็จะไม่ส่งผลให้โครงการต้องยุติการดำเนินการ

บทเรียนที่ได้รับ

การจัดทำแผนที่จัดเก็บภาษี ในเบื้องต้นอาจพิจารณาว่าเป็นเรื่องยากและซับซ้อน ไม่มีประโยชน์เท่าที่ควร แต่ในการปฏิบัติจริงตามขั้นตอนที่ถูกต้องแล้วพบว่า เป็นงานที่มีความยุ่งยากในระยะเริ่มต้นดำเนินการเท่านั้น ซึ่งหากผ่านปัญหาในขั้นเริ่มต้นแล้วจะมีโอกาสทำโครงการให้ประสบความสำเร็จได้ง่ายและได้รับผลประโยชน์ที่คุ้มค่าเป็นอย่างยิ่ง

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายเกษม เจริญโรจนตระกูล
ตำแหน่ง : นายกเทศมนตรี
หน่วยงาน : เทศบาลตำบลลำใหม่
ที่อยู่ : ตำบลลำใหม่ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
โทรศัพท์ : (073) 252-376
โทรสาร : (073) 252-376 ต่อ 13

ชื่อ-นามสกุล : นายกิตติ เรืองเริงกุลฤทธิ์
ตำแหน่ง : ปลัดเทศบาล
หน่วยงาน : เทศบาลตำบลลำใหม่
ที่อยู่ : ตำบลลำใหม่ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
โทรศัพท์ : (073) 252-376
โทรสาร : (073) 252-376 ต่อ 13

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เทศบาลตำบล
สถานที่ตั้ง	87 ตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
ขนาดพื้นที่	1.18 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	8,339,999 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	8,388,810 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	27 คน 5 คน พนักงานท้องถิ่น 2 คน ลูกจ้างประจำ 20 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	936 คน
จำนวนครัวเรือน	265 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	20,343 บาท
สัดส่วนการประกอบอาชีพ	20% เกษตรกรรม/กสิกรรม 80% พาณิชยกรรม
ลักษณะของเมืองและวิถีชีวิตประชาคม	ตำบลลำใหม่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองยะลา จัดอยู่ในประเภทเทศบาลขนาดเล็ก ลักษณะชุมชนเป็นแบบชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรร้อยละ 60 ส่วนที่เหลือร้อยละ 40 เป็นการใช้ที่ดินในชุมชนเมืองเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมานับถือศาสนาพุทธ